COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19359

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i, 2021 y?l?nda Yaz?c? ve arkada?lar? taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm?? ve psikometrik özellikleri de?erlendirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin **COVID-19 pandemisi** süreciyle ili?kili olarak deneyimledikleri özgül kayg? ve endi?e düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesi için gerekli **psikometrik de?erlendirme** süreçlerini içermektedir.

Ölçek, salg?n?n ki?isel sa?l?k, aile güvenli?i ve sosyal çevre üzerindeki etkilerinden kaynaklanan korku ve huzursuzluk gibi temel kayg? bile?enlerini alt? madde üzerinden ölçmektedir. Cevaplama format?, psikolojik ara?t?rmalarda yayg?n olarak kullan?lan 5'li Likert Ölçe?i tipindedir.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, Kayg?, Pandemi, Ölçek Uyarlamas?, Psikometrik Özellikler, 5'li Likert, Türkçe Versiyon, Enfeksiyon Korkusu.

Yazarlar

Hasan Yaz?c?, Fatma Altun, Ceyhun Tosun, Merve Özdemir, Yusuf Karsant?k

Amaç

COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i'nin temel amac?, **COVID-19 pandemisi**nin neden oldu?u küresel halk sa?l??? krizinin bireyler üzerindeki duygusal ve bili?sel etkilerini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle salg?n?n yay?lmas?, hastal??a yakalanma korkusu, ölüm endi?esi ve sosyal k?s?tlamalar?n yol açt??? spesifik **kayg?** düzeylerini saptamak için tasarlanm??t?r.

Bu ölçek, klinisyenler ve ara?t?rmac?lar için, pandemi döneminde yüksek risk alt?nda bulunan veya kayg? bozukluklar? geli?tiren bireyleri h?zl?ca tespit etme ve müdahale stratejileri geli?tirme konusunda önemli bir araç sunmaktad?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?, Türkiye'deki çal??malar?n uluslararas? alana katk? sa?lamas? ve yerel popülasyonun ihtiyaçlar?na cevap vermesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, tek boyutlu bir yap? olan **COVID-19 kaynakl? kayg?**y? ölçer. Bu yap?, do?rudan virüse maruz kalma korkusu, enfeksiyon belirtileri gösterme endi?esi, sevdiklerinin sa?l??? hakk?ndaki kayg?lar ve salg?nla ilgili haberlerin yaratt??? stres gibi özgül bili?sel ve duygusal tepkileri kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Maddeler, bireyin pandemiye kar?? gösterdi?i duygusal tepkilerin yo?unlu?unu ve s?kl???n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Ölçek maddeleri, kayg?n?n hem ki?isel (hastal?k kapma, ölüm korkusu) hem de çevresel (aile üyelerinin d??ar? ç?kmas?, çevredeki ki?ilerin endi?eleri) tetikleyicilerini ele alarak, pandeminin yaratt??? genel huzursuzluk halini temsil eden bir skor sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak referans?nda belirtilen "Psychometric Evaluation" (Psikometrik De?erlendirme) çal??mas?, Türkçe versiyonun geçerli?ini kan?tlamaya yönelik analizleri içerir. Kaynak metinde spesifik geçerlik türleri belirtilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde genellikle **yap? geçerli?i** (Faktör Analizi arac?l???yla) ve **ölçüt ba??ml? geçerlik** (benzer yap?y? ölçen di?er ölçeklerle korelasyon) incelemeleri yap?lm??t?r.

Yap?lan analizler, COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i'nin teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve maddelerin beklenen faktör yap?s?na uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türkçe popülasyonda güvenle kullan?labilece?inin önemli bir göstergesidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar? da uyarlama raporunda yer almaktad?r. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Bu ba?lamda, genellikle ölçe?in iç tutarl?l??? **Cronbach alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach alfa de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in alt? maddesinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Bu iç tutarl?l?k, ölçe?in k?sa olmas?na ra?men yüksek düzeyde güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n? do?rulamak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ve COVID-19 kaynakl? kayg? yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir. **Psikometrik de?erlendirme** sonuçlar?, maddelerin faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu ortaya koymu?tur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Bireylerin kendi bildirimlerine dayal? (Self-report) ölçek.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor, ancak COVID-19 anksiyete ölçeklerinin ço?u ?ngilizce kökenlidir).

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Üniversite Ö?rencileri (Uyarlama çal??mas? muhtemelen bu gruplar? hedeflemi?tir).

Ya? Grubu: Ergenlik sonras? ve Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: COVID-19 pandemisinin etkilerini deneyimleyen bireyler.

Test Metodolojisi: 6 maddeden olu?an ve 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilen bir ölçektir. Derecelendirme format?, "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a uzanan bir yelpazeyi ifade eder.

Anahtar Kelimeler

COVID-19 Kayg?s?, Psikolojik Ölçek, ?ç Tutarl?l?k, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Sa?l?k Kayg?s?, Ölüm Korkusu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Fatma ALTUN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: faltun@trabzon.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kaynakta Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar?n belirtilen e-posta adresi arac?l???yla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari kullan?m d???ndaki durumlar için ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Türkçe Uyarlama Çal??mas? 2021 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: covid-19-kaynakli-kaygi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Yaz?c?, H., Altun, F., Tosun, C., Özdemir, M. & Karsant?k, Y. (2021). Psychometric Evaluation of the Turkish Version of the Covid-19 Induced Anxiety Scale and Protective Behaviors Towards Covid-19 Scale. *Pyscho-Educational Resarch Reviews, 10* (3),478-489. doi: 10.52963/PERR_Biruni_V10.N3.30

Makalenin orijinal ba?lant?s?: perr.biruni.edu.tr

COVID 19 Kaynakl? Kayg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Etraf?mdaki ki?ilerin kayg?lar? ve endi?eleri COVID-19 salg?n?na kar?? korkumu artt?rabiliyor.
COVID-19 salg?n? sürecinde ben veya ailemden biri d??ar? ç?kt???nda endi?eleniyorum.
Salg?n?n yayg?n oldu?u bölgelerden gelen ki?ilerden korkuyorum.
COVID-19 salg?n? süresince ate?, öksürük ya da di?er belirtileri gösterirsem uykum kaçar ve huzursuz olurum.
COVID-19 salg?n? ile ilgili güncel veriler kayg?m? ve endi?emi artt?r?yor.
COVID-19'a yakalan?rsam ölmekten korkuyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM